

ТЕХНОЛОГІЯ ПАРНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ

За даними історії педагогіки групові способи навчання в сучасній їх формі почали використовувати близько 400 років тому в Німеччині. На той час це був найбільш прогресивний спосіб засвоєння знань, який у поєднанні з індивідуальною формою навчання забезпечував найкращі результати.

З часом, до якості освіти почали висуватись все нові вимоги. Індивідуалізація підходу до кожного студента, необхідність диференціації способів навчальних комунікацій увійшли в протиріччя з традиційними нині способами навчання, зокрема груповим.

Протиріччя між індивідуальними особливостями людини, що навчається, та груповим способом навчання в першу чергу характеризуються різною швидкістю сприйняття навчального матеріалу та відмінностями у схильності до індуктивної, дедуктивної або індуктивно-дедуктивної схем пізнання.

Зазначені протиріччя можуть механістично вирішуватись шляхом скорочення кількості студентів у навчальних групах, що має недоліком зростання вартості навчання.

Стовідсоткову диференціацію індивідуальних особливостей студентів дозволяє забезпечити технологія парного навчання, яка при започаткуванні була відома як спосіб, метод взаємного навчання.

Засновником способу взаємного навчання прийнято вважати Грегора Жирара, монаха францисканського монастиря, який у 1804 році в швейцарському місці Фрайбурзі відкрив першу школу з однойменною назвою. Ідея взаємного навчання виявилась настільки ефективною, що досить швидко поширилась європейськими містами.

В Російській імперії такий спосіб навчання почали використовувати завдяки діяльності майбутніх декабристів, які в 1819 році, використавши західний досвід, започаткували товариство з підтримки шкіл взаємного навчання та відкрили перші школи. Про-

тягом наступних п'яти років кількість так званих «жерардових шкіл» збільшилась в Росії до 70.

В радянські часи «жерардовий спосіб» отримав ідеологічну назву «колективний спосіб навчання», широко вивчався, але, з певних причин, які можуть бути предметом окремого дослідження, розповсюдження та масового використання не мав.

У нинішній час спосіб взаємного навчання було розвинуто до масштабу інженерної технології: технології парного навчання.

Основою технології є алгоритм парного навчання, який передбачає навчання в парі, перший та другий учасник якої самостійно знайомиться зі своїми матеріалами для вивчення. Після цього, для навчальної комунікації можуть бути використані різноманітні методики, що стали частиною парної технології. Мотиваційний аспект технології складається з трьохелементної системи вибору, переривання та відповідальності.

Спільним для методик засвоєння є те, що один учасник пари пояснює навчальний матеріал іншому учаснику за допомогою всіх відомих йому засобів. Одночасно, другий учасник сприймає матеріал на слух або конспектує, складні моменти уточнює за допомогою зустрічних запитань.

В подальшому, в залежності від набору методик, що використовуються, законспектовані матеріали може перевірити перший учасник з корегуванням та обговоренням помилок, або може проводитись зустрічна доповідь матеріалу другим учасником тощо. Наступний крок — повторення зазначеної процедури зі зміною навчальних ролей на протилежні.

Використання парної технології дозволяє задіяти в навчальному процесі всю сукупність знань та навичок, якими володіє кожен учасник пари до початку роботи, природну потребу в комунікації та перевірці правильності розуміння отриманої інформації, можливостях підбору пари за критерієм рівності знань з боку викладача в залежності від навчальних задач: початкове засвоєння матеріалу обома учасниками, схема «сильний та слабкий учасники пари», уточнення найскладніших питань та проблемних ситуацій тощо.

Запровадження парної технології в університетський навчальний процес та поєднання її з іншими способами навчання дозволить значно підвищити мотивацію та інтерес студентів, забезпечити зручний індивідуальний темп навчання, досягти високої якості засвоєння знань.